

Mějte sebedůvěru a všechno dokážete

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 13. dubna 2008* ←

*Země, jejíž synové jsou známí
pro svá slavná jména a věhlas na všech kontinentech.
Země, jejíž hrdinové bojovali s vetřelci a dobyvateli, aby dosáhli svobody.
Ta slavná země, jejíž moudří a učení synové jsou chloubou celé zeměkoule.
Tato země světců, básníků, pěvců a božích bardů.
Ó, synové Bháratu, vykročte a zastaňte se svého dědictví,
učňte zadost své slavné minulosti!*

(báseň v telugu)

Není možné vylíčit velikost slávy bháratské země. I dnes zde žije mnoho bohatých lidí i velkých vůdců. Ale k čemu to je, když nejsou ochotni vzdát se své chamtivosti a věnovat se dobru strádajících. Narození v této svaté zemi, měli by se Bháratané (Indové) snažit o posvěcení svých životů službou chudým a potřebným.

Vtělení lásky!

Lékař i soudce, kteří před chvílí hovořili, mluvili o Svámím a jeho poslání. Ale jejich řeč se omezovala více na světské záležitosti než na duchovní. Lidé si mohou osvojit nejrůznější vzdělání, ale bez duchovního poznání je všechno marným plýtváním. Dnes lidé vlastní všechno kromě sebedůvěry. Ve slově „sebedůvěra“, to „sebe“ se týká Já. Co znamená toto Já? To, co nelze vidět tělesným očima ani slyšet tělesným ušima ani tomu nelze rozumět na fyzické úrovni. To je Já, které je božské, příznivé a vše prostupující ve formě vědomí (*čaitanja šakti*).

Všechny bytosti ve vesmíru byly stvořeny Bohem. Na tomto světě není nic, co by nebylo božské. Lidé dělají mezi sebou rozdíly. To je velkou chybou. Všichni jsou jedno. *Ékam sat viprá bahudhá vadanti* (pravda je jedna, ale moudří

ji nazývají různými jmény). Na celém světě není žádné druhé jsoucno. *Sarvatah pánipádam tat sarvatóksi širómukham, sarvatah šrutimallóké sarvamávortja tišthati* (rukama, nohama, očima, hlavou, ústy a ušima pronikající vším, On prostupuje celý vesmír).

Není nikdo na světě, v němž by nebyl přítomen Bůh. Vše je prostoupeno božstvím. Nikdo nemá právo říci, že něco je božské a něco jiného není. Bůh je přítomen dokonce v nesnázích, v žalu a utrpení. I když máme schopnost této božské síle porozumět, na neštěstí ji nedovedeme využít.

Když se podíváme na přírodu kolem sebe, vidíme rozlehlé plochy půdy a četné řeky, jako je Jamuná, Ganga, Pinakini, Kávéri, Tungabhadra, Gódávarí a Sarasvatí. Přestože máme tak obrovskou zemi s četnými řekami, není dost potravy pro lidi. Z jakého důvodu? Z toho důvodu, že člověk řádně nevyužívá své vrozené síly a schopnosti. Místo toho svou sílu zneužívá a promarnuje svou inteligenci. Kdyby správně nasměroval svoje úsilí, mohl by dosáhnout úplně všeho.

Věřte, že vše, co vidíte na tomto světě, je aspekt božství. Nic jiného není. V tomto světě existuje jen Jediný bez čehokoli druhého. Nejsme schopni tuto pravdu pochopit a trpíme mnohými mylnými představami. Jsme ochotni uvěřit tomu, co druzí píší ve svých knížkách, ale nikdo není ochoten věřit ve své vlastní Já. Lidé mají důvěru ve všechno možné, jen ne v sebe. K čemu je, mít všechno kromě sebedůvěry? Se sebedůvěrou dokážeme všechno; na světě není nic, co bychom nemohli dokázat.

Měli bychom vynaložit úsilí a pochopit princip *átmana*, jenž je svatý, přináší dobro a je stále nový. Ale dnešní člověk neusiluje o sebepoznání. Kohokoli se zeptáme, kdo je, řekne jméno, které mu dali jeho rodiče. Položíme-li stejnou otázku Bohu, odpoví *aham brahmásmi* (Já jsem *brahma*). Tím, že nedokážeme poznat pravdu, vydáváme se na nesprávnou cestu a jsme zmatení. Neusilujeme o poznání toho, co bychom měli znát. Naopak se snažíme o poznání toho, co prostřednictvím smyslů poznat nelze. Je možné poznat vším pronikající božství? To je nemožné. Proto ve všem, co se přihodí, spatřujte boží vůli.

Všechny rozdílnosti se rodí z našich pocitů „to je moje a to tvoje.“ Ve skutečnosti mezi vámi a mnou není žádný rozdíl. Vy a já jsme jedno (hlasitý potlesk). Nemyslete si, že Bůh je oddělený na nějakém určitém místě. Myslete si, že jste Bůh. Vy nejste tělo. Tělo je jako bublina na vodě. Mysl je jako bláznivá opice. Intelkt je kolísavý. Vy nejste ani tělo ani mysl ani intelekt. Vy jste Vy. Měli byste vynaložit řádné úsilí, abyste pochopili tuto pravdu.

Zítřka je den Rámanavamí – den Rámových narozenin. O tom pojednává následující příběh. V *trétájuze* panoval nad Ajódhjou král Dašaratha. Oženil se s Kausaljou, dcerou krále z Kósaly. Za nějaký čas královna porodila dceru. Dali jí jméno Šánta. Ale Dašaratha nebyl spokojen s děvčátkem, chtěl syna. Proto ji dal příteli, který ji adoptoval. Ale pak už neměl žádné potomstvo. Proto si chtěl vzít další ženu. Podle tehdy platných zvyků musel požádat první ženu o svolení. Dašaratha tedy šel za Kausaljou a řekl jí: „Uvažuji o tom, znovu se oženit.“ Na to odpověděla: „Jistě, jedneji podle svého přání.“

Když získal od Kausalji souhlas, oženil se se Sumitrou a doufal, že mu dá syna. Ale ani ona mu další dítě neporodila. To dělalo králi veliké starosti. V té době se mu doneslo, že král ze země Kékaja má krásnou dceru jménem Kaikéj. Jel tedy za králem a navrhl mu, že by si rád vzal jeho dceru za ženu. Řekl mu, že už má dvě ženy, neboť vždy mluvil pravdu. *Satjárnásti paró dharmah* (není větší *dharmy* než držet se pravdy). Nikdy nemluvil nepravdu. Všechno králi dopodrobna vylíčil. Nato král z Kékaji odpověděl: „Už máš dvě manželky a žádná ti neporodila dítě. Nyní chceš třetí ženu. Mohu ti dát za manželku svou dceru pod podmínkou, že se její syn stane dědicem tvého království.“ Dašaratha s touto podmínkou souhlasil. Celý rozhovor zaslechla Manthará, nejbližší Kaikéjina společnice.

Svatba se tedy konala s velikým jásotem. Ale ani Kaikéj mu za dlouhou dobu nedala dítě. Proto Dašaratha rozhodl podle rady svých příznivců uspořádat oběť za potomstvo (*putrakáméšti jadžňu*). Mudrc Ršjašrngga přišel do Ajódhji i se svou chotí Šántou, aby provedl *putrakáméšti jadžňu*. Jedenáctý den obětování z ohně na obětním oltáři vystoupila zářící bytost s nádobou se sladkým pudinkem (*pájasam*). Dašaratha *pájasam* předal mudrci Vasišthovi s prosbou, aby ho rovným dílem rozdělil mezi tři královny.

Vasištha podle jeho přání rozdělil *pájasam* mezi Kausalju, Sumitru a Kaikéj. Kausaljá a Kaikéj si odnesly své podíly pudinku do svých místností, kde konaly *púdžu*. Každá z nich se radovala při pomýšlení, že se její syn stane budoucím králem Ajódhji. Kaikéj si myslela, že Dašaratha dá korunovat jejího syna podle slibu, který učinil v době jejich svatby, zatímco Kausaljá se domnívala, že jako syn první manželky bude mít její syn veškerá práva stát se králem.

Sumitrá neměla žádné nároky, byla vzorem ctností. Samotné její jméno znamená, že byla všem dobrou přítelkyní. Svou misku pudinku si odnesla na terasu a postavila ji tam na zídku, zatímco si na slunci sušila vlasy. Náhle se z oblohy snesl orel, popadl misku a odnesl ji na horu Matangu. Tam ji našla Aňdžaná Déví a posvěcenou kaši snědla. Následkem toho otěhotněla a dala život Hanumánovi.

Sumitrá seběhla z terasy a oznámila Kausalje a Kaikéjí, co se jí přihodilo. Kausaljá i Kaikéjí jí přišly na pomoc a rozdělily se s ní o svůj pudink. Kaikéjí dala Sumitře půlku své porce a Kausaljá učinila totéž. Když nadešel čas, Kausalje se narodil Ráma, Kaikéjí Bharata a Sumitře Lakšmana a Šatrughna. Kausaljá a Kaikéjí měly každá jednoho syna, zatímco Sumitrá měla dva. Zeptáme-li se na důvod, pochopíme záhadu, která se za tím skrývá. Synové Kausalji a Kaikéjí si spokojeně hráli ve svých kolébkách, zatímco synové Sumitry stále plakali a nepřijímali mléko. Sumitrá si nedovedla vysvětlit důvod jejich pláče a marně vyzkoušela různé *jantry*, *mantry* a *tantry*, aby je utišila. Nakonec šla za mudrcem Vasišthou a vylíčila mu své trápení.

Mudrc zavřel oči. Jeho jógický vhled mu umožnil vidět pravdu. Řekl Sumitře: „Jelikož jsi pojedla ze svaté kaše, kterou ti dala Kausaljá, narodil se ti Lakšmana, jenž je částí (*amsou*) Rámy. Podobně Šatrughna se narodil z dílu pudinku, jež ti darovala Kaikéjí. Proto on je částí Bharaty. Ulož Lakšmanu vedle Rámy a Šatrughnu vedle Bharaty. Oba pak budou v klidu.“ Sumitrá učinila, co jí Vasištha poradil. Oba hoši, Lakšmana i Šatrughna, přestali plakat a blaženě si v kolébkách hráli. Toto byl základ intimního vztahu, který existoval mezi Rámou a Lakšmanou a mezi Bharatou a Šatrughnou.

Jelikož oba synové Sumitry, Lakšmana a Šatrughna, byli stále ve společnosti Rámy a Bharaty, Sumitrá toho neměla mnoho na práci. Často tedy zacházela za Kausaljou a Kaikéjí a pozorovala, jak si její synové hrají se svými staršími bratry. Kdykoli je uviděla, zahrnovala je svou láskou a něžností. Takto všichni čtyři Dašarathovi synové vyrůstali v ovzduší štěstí a lásky. Sumitrá byla velmi šťastná, protože očekávala, že až hoši dospějí, Lakšmana bude sloužit Rámovi a Šatrughna Bharatovi.

Ráma, Lakšmana, Bharata a Šatrughna vyrůstali v láskyplné péči svých milujících rodičů a gurua Vasišthy v mladé muže, kteří vynikali statečností a učeností. Když mudrc Višvámitra bral s sebou Rámu a Lakšmanu, aby chránili jeho *jadžňu* (obětní obřad), vzal je také ke dvoru krále Džanaky, aby se tam účastnili *svajamvary* jeho dcery Sítý. Tam Ráma zlomil Šivův luk a získal Sítu za manželku. Svatba Rámy a Sítý byla slavena v Mithile s radostným veselím. Obyvatelé Mithily zpívali veselé písně, jimiž zvali všechny lidi k účasti na svatbě Sítý a Rámy.

*Vítejte všichni na Rámově svatbě;
společně budeme svědky radostné události.
Už je tu mnoho shromážděných,
slavnostně vystrojených hostů.*

*Dámy jsou ozdobené náhrdelníky
z ryzích třpytivých drahokamů.
Ráma dnes uváže manželský uzel krásné Sítě.
Ó, jaký je z nich velkolepý pár!*

(píseň v telugu)

Ženy z celého království se zúčastnily svatby a radostně zpívaly:

*Pojďme se zúčastnit svatby Rámy a Síty.
I pohled na ně nám přinese velké zásluhy.
Požehnaní jsou svědkové této události.
Ó, přijďte všichni – do jednoho;
přijďte se podívat na tuto svatou svatbu.*

(píseň v telugu)

Po zpáteční cestě ze svatby do Ajódhji uslyšeli ohlušující ránu. Divili se, odkud mohla přijít taková rána, když tu se náhle objevil na cestě mudrc Parašuráma a zvolal mohutným hlasem: „Kdo že to zlomil Šivův luk?“ „Byl jsem to já,“ odpověděl Ráma. „Je-li tomu tak, ukaž, jestli dokážeš zlomit i můj luk,“ řekl mudrc a podal ho Rámovi. Ráma levou rukou zlomil i tento luk.

Když to Parašuráma uviděl, uctivě Rámu pozdravil a předal mu své dva znaky božské vznešenosti (*kalá*). Ráma zářil svými vlastními dvanácti, dva měl od svých bratrů a další dva nyní obdržel od Parašurámy, takže jasně zářil všemi šestnácti božskými znaky *virát puruši*. Parašuráma tak učinil jeho moc celou a úplnou.

Za nějaký čas si Dašaratha začal uvědomovat, že stárne a že nastal čas, kdy by měl korunovat jednoho ze svých synů za krále říše. Jelikož Ráma z nich byl nejstarší a měl všechny vlastnosti vhodné k vládě nad královstvím, zamýšlel král korunovat jako dědice říše právě jeho. Všichni poddaní tuto zprávu přijali s pocitem radosti a štěstí, protože byli zajedno, že nejvhodnějším nástupcem vladaře je Ráma.

Jakmile se tuto zprávu doslechla Manthará, šla za Kaikéjí a připomněla jí dva sliby, které jí dal Dašaratha. Radila jí, že má na něm vyžadovat, aby jako dědice říše korunoval Bharatu a Rámu poslal na čtrnáct let do vyhnanství v lese. Přestože Kaikéjí milovala Rámu víc než Bharatu, dala se ovlivnit zlou radou Manthary. Sundala si všechny šperky a ozdoby a ulehla ve své komnatě ve velkém hněvu.

Dašaratha přišel za ní a zeptal se na důvod, proč se zlobí. Když ho Kaikéjí žádala o splnění obou dřív daných slibů, ocitl se ve veliké tísní. Ale jelikož Kaikéjí od svých žádostí neupustila, nakonec se poddal a souhlasil, že korunním princem Ajódhji jmenuje jejího syna Bharatu. Když pak zopakovala druhý požadavek, aby poslal Rámu na čtrnáct let do vyhnanství v lese, Dašarathu to úplně zlomilo.

Ráma však okamžitě souhlasil, jak s tím, aby byl Bharata dědicem království, tak s tím, že on sám půjde na čtrnáct let do lesů, aby splnil sliby, které jeho otec dal Kaikéjí. Lakšmana se naopak velmi rozzlobil, když to uslyšel, a dokonce v záchvatu zuřivosti pomyslel na to, že Kaikéjí i Mantharu zabije. Ráma ho uklidnil řka, že jejich první povinností je uposlechnout otcových nařízení, a že by neměli učinit nic, co by otci přineslo špatnou pověst.

Kaikéjí žádala, aby Ráma odešel do vyhnanství v lese okamžitě. Lakšmana a Sítá se rozhodli Rámu následovat. Lakšmana šel za svou matkou Sumitrou pro souhlas a požehnání, aby mohl Rámovi v lese sloužit. Sumitrá byla velmi šťastná, když uslyšela, že Lakšmana chce jít s Rámou, aby mu sloužil. Potom Lakšmana zašel ze svou ženou Urmilou. Když vešel do jejího pokoje, právě malovala obraz. Uměla dobře malovat. Lakšmana se jí ptal, co maluje. Odpověděla, že maluje obraz, představující Rámovu korunovaci.

Na to jí Lakšmana sdělil, že Ráma nebude korunován, ale půjde na čtrnáct let žít do lesa. Také ji informoval, že se rozhodl jít na těch čtrnáct let do lesa s Rámou. Urmilá proti tomu nic nenamítala. Řekla mu: „Ochraňuj Rámu a Sítu stejně jako oční víčka chrání oči. Jsou pro tebe vším. Považuj je za svého otce a matku. Nikdy nebuď v jejich službách liknavý. Na mne za celých čtrnáct let v lese ani nepomysli. Jen Ráma a Sítá by měli být v popředí tvé mysli.“ Po těchto slovech ho uctivě pozdravila.

Sítá, Ráma a Lakšmana nastoupili do vozu a odjžděli do lesa. Dašaratha běžel za vozem a volal: „Ó, Rámo! Počkej chvíli, ať se na tvou krásnou podobu alespoň nějaký čas mohu vynadívát. V odjezdu ti na žádný pád bránit nemohu.“ Odloučenost od Rámy byla pro Dašarathu příliš velkou ranou, kterou nemohl unést. Přestal jíst a odmítal vypít i kapku vody. Stále jen opakoval: „Ráma, Ráma.“ Takto, s myslí neustále upřenou na Rámu, opustil svoje smrtelné tělo.

To, že všechno probíhalo tímto způsobem, mělo svůj důvod, a sice: Kdysi se stalo, že Dašaratha vyjel do lesa na lov. Když dorazil k řece, uslyšel na břehu jakési šustění a v domnění, že se nějaké zvíře přišlo napít, vystřelil šíp směrem, odkud ten zvuk přicházel. Šíp smrtelně zranil Šravanu Kumára, který přišel k řece nabrat vodu, aby uhasil žízeň svých starých rodičů, kteří byli slepí a

bezmocní. On byl jejich jedinou oporou. Ve dvou košících, upevněných na koncích bambusové tyče (*kávadi*), je s sebou nosil na všechna možná poutní místa. Když Dašaratha zjistil, co provedl, přepadl ho velký žal nad tím, že zapříčinil smrt jediného syna starých rodičů.

Než Šravana Kumár umřel, řekl mu, ať jeho starým rodičům donese vodu. Jejich žal, když jim Dašaratha pověděl o tragické smrti jejich jediného syna, nešlo utišit. Nakonec ho prokleli, že i on zemře tragickou smrtí, způsobenou odloučeností od svého syna. Toto se přihodilo Dašarathovi. Neboť prokletí od vznešených duší nemůže být zrušeno. Po svatbě Síty a Rámy Višvámitra odešel do lesů.

Nestačí uctívat Rámu jen o jeho narozeninách. Když se Ráma vrátil do Ajódhji, všichni lidé z Ajódhji ho radostně vítali, pěli na něho slávu a recitovali jeho jméno. V Bháratu nenajdeme jedinou vesnici, která by neměla Rámův chrám, ani jediného člověka, který by neznal jméno Ráma. Kamkoliv se podíváme, všude uslyšíme jméno Ráma. I když uplynulo několik tisíc let, je Rámovo jméno dnes stejně svěží a nové, jako bylo v minulosti. Ráma je věčně nový.

Jméno Ráma přináší každému radost. I když se zeptáte stařenky, odpoví vám: „Třeba už nemohu vyslovit jiné slovo, ale jméno Ráma opakuji neustále.“ Ve vesnici nenajdete jediného člověka, který by neznal jméno Ráma. A není žádná vesnice bez Rámova chrámu. I tam, kde lidé nemohou postavit svatyni, vztyčí malé přístřeší přikryté dvěma plachtami, pod které umístí sochu Rámy. I po uplynutí několika tisíc let, jméno Ráma je všude známo a lidmi velice uctíváno.

Dnes se jméno Ráma prozpěvuje i v Rusku. Skutečně, jméno Ráma se rozšířilo do všech koutů světa. Jméno Ráma je klenot v koruně všech jmen. Každý ho může snadno recitovat. Proto ať děláte cokoli, měli byste při práci nepřetržitě opakovat jméno Ráma. Když vycházíte z domu, i na cestě do školy, stále byste měli opakovat Rámovo jméno. Jméno Ráma by se mělo stát dechem vašeho života.

U příležitosti tamilského Nového roku, v Prašánti Nilajam dne 13. dubna 2008